

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 5Co/574/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513228463
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Považan
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1513228463.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Chalupku a členov senátu JUDr. Juraja Považana a JUDr. Janky Richterovej v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik, akciová spoločnosť, IČO: 00 492 736, so sídlom: Olejkárska 1, Bratislava, zastúpeného advokátom JUDr. Vladimírom Kánom, so sídlom: Námestie Benku č.9-C1, Bratislava, proti odporcovi: S. Y., J.: XX.XX.XXXX, G.: S. S. XXXX/XX, G., zastúpenému opatrovníčkou: O. K., zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,70 eura s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V, č.k: 10C/251/2014-31 zo dňa 14.07.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa p o t v r d z u j e .

Odporcovi s a n e p r i z n á v a náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa návrh navrhovateľa na zaplatenie 50,70- eura s príslušenstvom zamietol. Odporcovi nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa napadnutý rozsudok po právnej stránke odôvodnil podľa § 16 ods. 1 až ods. 5, § 17 ods. 1, ods. 3, ods. 3 zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a § 108 Obč. zákonníka a vecne tým, že navrhovateľ sa návrhom na začatie konania doručeným súdu prvého stupňa dňa 22.08.2013 od odporcu domáhal zaplatenia sumy 50,70 eura s príslušenstvom dôvodiac, že odporca cestoval v dopravnom prostriedku navrhovateľa bez cestovného lístka.

Nakoľko sa odporca v mieste trvalého pobytu nezdržoval, miesto jeho pobytu nebolo súdu známe, postupom podľa § 29 ods. 2 a ods. 6 O. s. p. bol odporcovi ustanovený opatrovník na zastupovanie v konaní.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku dospel k záveru, že premlčacia doba začala plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Odporca bol prepravným kontrolórom kontrolovaný dňa 04.03.2012, kedy mal oprávnenie prevziať úhradu dlžného cestovného a úhrady v sume 50,- eur. Nasledujúcim dňom 05.03.2012 sa tak odporca dostal s plnením záväzku do omeškania a zároveň začala plynúť jednoročná premlčacia lehota. Navrhovateľ podal návrh až 22.08.2013, teda po uplynutí jednoročnej premlčacej lehoty a preto súd prvého stupňa s poukazom na uplatnenú námietku premlčania ako i posúdenie nároku súdom ex offa návrh navrhovateľa zamietol ako premlčaný.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. tak, že v konaní úspešnému odporcovi ich náhradu nepriznal, nakoľko mu v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie navrhovateľ. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Mal za to, že súd prvého stupňa vec podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. nesprávne právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Navrhovateľ podané odvolanie odôvodnil tým, že sa v prejednávanej veci nejedná o spotrebiteľský vzťah, nakoľko tarifa MHD v Bratislave a cestovné poriadky sú verejným návrhom na uzatvorenie zmluvy o preprave osôb, pričom cestujúci má povinnosť pred nástupom do MHD oboznámiť s podmienkami cestovania a na základe toho sa môže rozhodnúť či služby navrhovateľa využije alebo zvolí iný spôsob prepravy. Odporca nástupom do vozidla mestskej hromadnej dopravy konkludentne s navrhovateľom uzatvoril zmluvu o preprave osôb a odporca tak bol okamihom nástupu do dopravného prostriedku navrhovateľa povinný dodržiavať prepravné a tarifné podmienky navrhovateľa. Poukázal na § 760 Obč. zákonníka, podľa ktorého zmluvou o preprave vzniká právny vzťah medzi dopravcom a cestujúcim, pričom preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcim, ktorá spočíva v preprave predmetu (veci) a osoby dopravným prostriedkom do miesta určenia riadne a včas, za určené cestovné. Občiansky zákonník obsahuje iba základnú úpravu vzťahov vznikajúcich pri rôznych druhoch a spôsoboch prepravy; podrobnejšia úprava je ponechaná osobitným predpisom, v tomto prípade zák. č. 56/2012Z. z. o cestnej doprave. Ďalej poukázal na § 12 ods. 2 písm. b/, §14 ods. 1 písm. d/, § 17 ods. 2 zákona o cestnej doprave a čl. 6 ods. 2, ods. 3 Prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave. Mal za to, že povinnosť odporcu zaplatiť navrhovateľovi úhradu vznikla podľa zákona o cestnej doprave a táto úhrada za nepreukázanie sa cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy podľa § 760 Obč. zákonníka. Obč. zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou dobou, ktorá sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva týmto zákonom či iným predpisom nie je ustanovená premlčacia doba. Zákon o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu dobu za nezaplatenie úhrady pri cestovaní bez cestovného lístka a preto je potrebné použiť § 101 Obč. zákonníka, čo znamená, že pohľadávka vo výške 50 eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu premlčaná. Na podporu svojho záveru navrhovateľ poukázal aj na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave vo veciach vedených pod sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, v ktorých odvolací súd rozhodoval v skutkovo totožných veciach, pričom v oboch prípadoch odvolaniu navrhovateľa vyhovel.

Odporca sa ani prostredníctvom ustanovenej opatrovníčky k odvolaniu navrhovateľa nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal vec viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O. s. p.), túto prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa absenciu úpravy premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu správne riešil podľa ust. § 853 Obč. zákonníka prostredníctvom analógie legis, t. j. podľa tých ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie. S prihliadnutím na právny základ uplatneného nároku, ktorým je porušenie podmienok vyplývajúcich zo zmluvy o preprave, je aj podľa odvolacieho súdu takýmto ustanovením práve ust. § 108 Obč. zákonníka upravujúce premlčanie práv z prepravy. Odporcom (opatrovníčkou odporcu) namietnuté premlčanie navrhovateľom uplatneného nároku bolo preto správne posúdené podľa § 108 Obč. zákonníka upravujúceho premlčanie práv vzniknutých z osobnej a nákladnej dopravy s výnimkou práva na náhradu škody (§ 760 až 776 Obč. zákonníka).

Pri ustálení začiatku plynutia premlčacej doby súd prvého stupňa správne vychádzal z ust. § 563 Obč. zákonníka, podľa ktorého ak čas plnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Z dokazovania mal za preukázané, že odporca bol vyzvaný na zaplatenie cestovného a úhrady priamo na mieste revízorom pri kontrole cestovných lístkov, t. j. dňa 04.03.2012. Súd prvého stupňa preto v napadnutom rozsudku správne uviedol, že premlčacia doba začala plynúť dňa 05.03.2012 a táto uplynula dňa 05.03.2013. Návrh na začatie konania doručený súdu prvého stupňa dňa 22.08.2013 tak bol nepochybne podaný po uplynutí zákonom stanovenej premlčacej doby.

V súvislosti s odvolacou námietkou navrhovateľa, podľa ktorého sa nejedná o spotrebiteľskú zmluvu, vzhľadom na mechanizmus uzatvárania zmluvy o preprave, kedy sú Tarifa MHD a cestovné poriadky verejným návrhom na uzatvorenie zmluvy odvolací súd poukazuje na to, že s touto otázkou sa vyčerpávajúco zaoberal súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí. Z hľadiska posúdenia zmluvy ako spotrebiteľskej zmluvy podľa § 52 a nasl. Obč. zákonníka je totiž podstatná kvalifikácia zmluvných strán ako dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3, ods. 4 Obč. zákonníka. Odvolací súd nespochybňuje uzatvorenie zmluvy o preprave medzi navrhovateľom a odporcom, z ktorej odporcovi vznikla povinnosť dodržiavať prepravné a tarifné podmienky navrhovateľa. Titulom porušenia týchto podmienok odporcom však navrhovateľovi vznikol nárok na úhradu sumy podľa §14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, ktorý si však odporca uplatnil po uplynutí premlčacej doby podľa § 108 Obč. zákonníka, z ktorého dôvodu súd prvého stupňa správne postupoval, keď návrh navrhovateľa zamietol.

Vo vzťahu k rozhodnutiam Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/67/2011 a sp. zn. 14Co/216/2011, na ktoré v odvolaní poukazoval navrhovateľ, odvolací súd uvádza, že s právnymi názormi v nich prezentovanými sa nestotožňuje, a tieto nie sú pre iný odvolací senát právne záväzné. Súčasne poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave napr. sp. zn. 9Co/168/2014, 4Co/10/2014, 6Co/156/20014, 8Co/507/2014, ktoré k otázke premlčania práva dopravcu na cestovné a sankčnú úhradu zaujali rovnaké stanovisko ako bolo prijaté odvolacím senátom 5Co.

Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd napadnutý prvostupňový rozsudok podľa § 219 ods. 1 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p., § 142 ods. 1 v spojení s § 151 ods. 1 O. s. p. a v odvolacom konaní úspešnému odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.